

לרפואת גאולה בת חנה-יאיר בן הלן-זהבה בת שמחה-דוד בן תמר-זכריה בן ציונה-שושנה בת עליה
לרפואת הרב שמואל יצחק בן עליזה עיישה-אדיב רועי בן ישראל-מרים בת אליס-עידית בת שושנה
רבי גור אריה בן מרים שלום בן חנה
עלויות והדפסת העלונים בחסות " ה' יתן לו שפע ברכה וסיעתא דשמיא.

פרשת פנחס-דבר תורה לשולחן שבת ב"ס ד

פִּינְחָס בֶּן אֱלֶעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הָשִׁיב אֶת חַמְתִּי...
פינחס, בנו של אלעזר, ונכדו של אהרן הכהן רואה כי מגיפה קשה ומדבקת פגעה בעם ישראל, בעקבות חטאיהם עם בנות מואב, והוא מחליט לעשות מעשה. הוא רץ אל זמרי בן סלוא, נשיא שבט שמעון והורג אותו לעיני כל העם על חטאו עם כזבי בת צור. באותו רגע - המגיפה נעצרה, ופסק חרון אף ה' מישראל. התורה משבחת את פינחס מאוד, וקוראת את הפרשה על שמו. אלא, שהנביא מספר את סופו הטרגי של פינחס.

יפתח הגלעדי שחי בדורו היה גיבור חיל, ויצא למלחמת חייו נגד בני עמון שהשתעבדו בישראל. טרם שיצא למלחמה, אמר (שופטים יא, ל-לא): "וַיִּדַר יִפְתָּח נֹדֵר לֵה' וַיֹּאמֶר: 'אִם נָתַן יְתֵן אֶת בְּנֵי עַמּוֹן בְּיָדִי, וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֲשֶׁר יֵצֵא מִדֹּלְתֵי בֵיתִי לְקִרְאֹתַי בְּשׁוּבִי בְּשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לֵה' וְהֶעֱלִיתִיהוּ עוֹלָה. חז"ל אינם משבחים את נדרו של יפתח אלא להיפך, שהרי בסופו של דבר, כשחזר מהמלחמה יצאה לקראתו בתו היחידה בתופים ובמחולות, כשמחת הניצחון. יפתח רואה זאת וקרע את בגדיו, שהרי כעת יצטרך להעלותה לעולה, ואינו יכול לחזור בו מנדרו.

המדרש (תנחומא בחוקותי ה') מתאר את בכיית ביתו: "אָבִי, יִצְאָתִי לְקִרְאֹתֶךָ בְּשִׁמְחָה וְאֵתָה שׁוֹחֵט אוֹתִי. שְׁמָא כָּתַב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּתוֹרָה שְׁיֵהוּ שְׂרָאֵל מְקַרְיָבִין לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נְפָשׁוֹת אָדָם".

חז"ל מותחים ביקורת קשה על יפתח הגלעדי ועל פינחס, הכהן שהיה בדורו ויכל להפר את נדרו וכה אמרו: היה יכול

יפתח להפר את נדרו ולילך אצל פינחס. אמר יפתח: "אני מלך ואלך אצל פינחס? ופינחס אומר: "אני כהן גדול ובן כהן גדול, ואלך אצל עם הארץ זה"!"

בינתיים נהרגה, ויש אומרים שגלתה וחיה בבדידות עד יום מותה ההיא עלובתא (=מסכנה) ושניהם נתחייבו עונש בדמיה. פנחס - נסתלקה ממנו רוח הקודש. יפתח נענש בנישול איברים, שכל מקום שהיה הולך היו איברים נופלים מגופו, ונקברים בדרך (מסכת תענית ד).

ללמדך, כמה קשה הקנאה והכבוד שיש בין שני גדולי עולם, וכמה מקפיד ה' על כבודו של כל אחד מגדולי וצדיקי הדור. את המעשה המדהים הבא סיפר הרב אפרים שרבני שליטא:

באחד מבתי העלמין המפורסמים שבירושלים היו שני קבלני מצבות. אחד הקבלנים עלה לילה אחד לישון על מיטתו, והנה ברגע שנשכב על המיטה - השתתקה לו היד. הוא מרגיש כאבים עזים ביד, אך אינו יכול להזיז אותה. היא קפואה כאבן והוא לא מרגיש אותה בכלל. הוא קרא לאשתו בהיסטריה ואומר לה שהוא אינו מצליח לזוז ומרגיש כאבים עזים. היא מנסה לגעת לו ביד, והוא צורח ומצווה עליה שלא לגעת בו. אשתו המסכנה נכנסה ללחץ לראות ככה את בעלה, ומיד הזמינה אמבולנס.

תבטלי מיד את האמבולנס, אין צורך, קרא לעברה מתוך הייסורים והכאבים הנוראים. "איך לא להזמין אמבולנס כשאני רואה אותך שוכב, כמעט מת ולא יכול להזיז את היד?" ופרצה בבכי. פנה אליה בעלה ואמר לה: "לא צריך אמבולנס. אני יודע בדיוק מה הבעיה! תקראי בבקשה בדחיפות לר' מרדכי אבנר - קבלן המצבות המתחרה שעובד איתי באותו בית עלמין. תגידי לו שיגיע עכשיו באמצע הלילה בדחיפות גדולה." אשתו היתה מבולבלת וחסרת אונים, מה יכול להועיל קבלן מצבות לשיתוק ביד וסבל איום ונורא? שמעה אשתו בקולו והזמינה אותו במהירות.

ר' מרדכי אבנר שומע על המקרה בבהלה ומגיע במהירות, כשהוא אינו מבין במה הוא יוכל להועיל לו בצרתו. פונה אליו הקבלן המיוסר ואומר לו: "השתתקה לי היד לפני כשעה. אני סובל ייסורי גיהנום, ואני יודע שרק אתה תוכל לרפא אותי".

על מה הוא מדבר? חושב לו ר' מרדכי בליבו, ואז ממשיך הקבלן את דבריו: "אני רוצה לגלות לך משהו ולבקש ממך שתסלח לי על מה שעשיתי. אתה זוכר כי אתה הוא זה שזכית לבנות את המצבה של רבה של ירושלים, הגאון הגדול הרב צבי פסח פראנק זצ"ל, בעל שו"ת 'הר צבי' שהיה גאון גדול שבדור, עד כדי כך שמרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל היה מתפעל ממנו נורא ומכבד אותו בכבוד גדול ביותר. מסופר עליו, כי ביום שישי האחרון לחייו הוא למד את מסכת שבת בעמידה, ולפתע הוא קורא לבן שלו ואומר לו בתדהמה כי הוא מרגיש שקשה לו לעמוד.

זו היתה הפעם הראשונה בחייו שהוא הרגיש קושי בלימוד בעמידה. בלית ברירה, התיישב הוא והמשיך ללמוד בשקיקה והנאה את מסכת שבת, אלא שזו היתה הפעם הראשונה שעשה זאת בישיבה. עד שלאחר כמה דקות, הוא הניח את הראש על הגמרא והשיב את נשמתו ליוצרה. היה זה ביום שישי, מסכת שבת, כשנפטר מתוך דברי תורה בקדושה זה מקצת גדלותו של גאון הדור רבי צבי פסח פראנק זצ"ל. ממשיך קבלן המיוסר ואומר: "ר' אבנר, אתה הוא שזכית לעשות את המצבה של גאון הדור רבי פסח פראנק, ואכן הכנת לו מצבה מפוארת ויפה ביותר. כשראיתי את כל האנשים מתפעלים מהמצבה המפוארת ומתעניינים מי הוא זה שהכין זאת, היה קשה לי, קשה לי מאוד. לא רציתי שכולם ירוצו אליך ויקנו רק ממך, לא רציתי להפסיד את הלקוחות. לכן, מה עשיתי?... היום בבוקר, הגעתי מוקדם ונפצתי את המצבה של הגאון הזה לרסיסים. רציתי שכל מי

שיבוא ויראה את המצבה, לא יתפעל, כי מיד יבחין הוא בשברים, ויחשוב כי המצבה לא כל כך איכותית, ולמרות יופיה, הרי שהיא נשברת מהר... לכן, שברתי אותה במו ידיי, והנה כעת היד שלי, בה שברתי את המצבה השתתקה."

עצר הקבלן את דבריו בבכי ואמר: "אני רוצה לבקש סליחה מהגאון הגדול רבי צבי פסח פראנק, שאני בטוח שהפגיעה בכבודו של הצדיק שנפטר הביאה עליי את הדין הקשה הזה, אך אני רוצה גם לבקש סליחה ממך, שהקנאה שלי במעשיך, הביאה אותי להזיק את מה שעשית. אנא, אני מתחנן, אני לא מצליח להזיז את היד. בבקשה ממך, תסלח לי כדי להציל את ידי מהשיתוק הזה"...

העולם הזה אינו הפקר, יש דין ויש דיין וכל המבזה תלמיד חכם - אין רפואה למכתו! ואף אחרי מותו.

אותו קבלן מצבות פגע בתלמיד חכם ונפגע מיידית, כי הקב"ה לא נותר חייב שפוגעים בכבודם של לומדי התורה. סיפר הרה"ג דניאל זר שליט"א: "לפני הרבה שנים ביום ראש השנה, הגעתי לתפילה בישיבה עם נעליים חדשות. הנעליים לחצו לי על הרגל, ולכן היה לי קשה ללכת, וצלעתי ברגל אחת. באמצע הדרך, ברחוב נורדאו, ראה אותי איזה אחד איך שאני צולע ואמר לי בבוז: "בקרוב מאד תצלע גם ברגל השניה." שתקתי ולא הגבתי. למחרת, בזמן שעבד במלגזה, נפל עליו דבר כבד ושבר לו את שתי הרגליים! אמא שלו באה להתחנן אליי שאסלח לו, וסלחתי באהבה.

כך הם פני הדברים כלפי אדם הפוגע בתלמיד חכם הוא פוגע בכבוד התורה, ואם כך הם פני הדברים קל וחומר כלפי תלמידי חכמים ואו הגדולים שבישראל - יפתח ופינחס, נענשו שניהם מפני שלא באו אחד לקראת השני, כי חששו לכבודם. ועל כך התנא באבות אמר: "רבי אלעזר הקפר אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם וישמע החכם ויוסיף לקח

בקנאו את קנאתי בתוכם" כה, יא

הרב שפירא, ממיאמי שבארצות הברית, ביקר בארץ לפני כמה שנים. הוא סייר בירושלים ביום שישי בצהריים. היה חם, ממש לוהט, אבל רב מכובד לא ישתה בקיוסק, ברחוב, הלך עד שראה חנות מכולת פתוחה. נכנס, וביקש לקנות בקבוק שתייה קלה. המוכר היה יהודי ישיש שזקנו יורד על פי מידותיו, ובתשובה ענה לו בשאלה שלא ממין העניין: "מה השעה?". הסתכל הרב שפירא בשעונו, וענה: "עשרה לשתיים עשרה, מדוע?" אמר הישיש: "טוב אם כך – אמכור לך, מיום שישי בחצות אני סוגר את החנות. איני מוכר דבר". מעניין. התחיל הרב שפירא לשוחח עימו. התברר שהוא היה קצב בעיירה קטנה ברוסיה. לאחר מכן עלה ארצה ופתח חנות מכולת. אדם פשוט וירא שמים. "שם, ברוסיה, היו שני נערים מוכשרים. בנים למשפחות עניות", סיפר האיש. "אני שלחתי אותם ללמוד בישיבות, על חשבוני. לאחד מהם קראו אהר'לה. זאת אני זוכר. את שמו של השני שכחתי. שלחתי אותם ללמוד בישיבת סלבודקה, ותמכתי בהם. מה איתם היום, איני יודע". כשהרב שפירא שמע את שם העיירה משם הגיע אהר'לה לישיבת סלבודקה, סוויסלוץ', הוא ממש יצא מן הכלים: אתה יודע את מי שלחת לישיבה? קרא בהתרגשות, "את הגאון רבי אהרן קוטלר! ראש ישיבת לייקוד, גדול הדור! הוא ורבי יעקב קמינצקי, ייסדו את התורה באמריקה! פיתחו את הישיבות, הפריחו את עולם התורה! הפרוטות שלך, האירו את הדור!"

החנווני שמח מאוד לשמוע על כך, ומיהר לסגור החנות. חצות היום הגיע אבל הרב שפירא לא היה יכול להירגע. איך שיהודי יכול לקנות את עולמו במעט רצון טוב! להעניק לדור את רבי אהרן קוטלר! כשהוא חזר לאמריקה, פגש בגאון רבי יעקב קמינצקי וסיפר לו את הסיפור. זרחו עיניו של הרב קמינצקי, ואמר: "ודאי! והיודע אתה מי הנער השני? זה הייתי אני!"...

מעשה שהיה הוא, ומעשה שבכל יום – בנו עצמנו! הכיצד?
לא, לא גידלנו בפרוטותינו את מאורי הדור, את הגאון רבי אהרן קוטלר
והגאון רבי יעקב קמינצקי, זכר צדיקים לברכה. אבל בפרוטותינו
ובמעשינו גידלנו את... עצמנו! "ועשיתם את חוקותי ואת משפטי
תשמרו ועשיתם אותם, וישבתם על הארץ לבטח" – "אתם" כתיב,
בלא וי"ו. ודרשו חז"ל, שהמקיים את המצוות "כאילו עשאו לעצמו"
יצר את אישיותו, גיבשה וליטשה, רוממה והעצימה. כל מעשה חסד,
בונה את האדם: "יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני,
העני עושה עם בעל הבית". העני מקבל פרוטה, והנותן משריש
בקירבו את מידת ההטבה ונהיה לאיש חסד! כל מצווה בונה
את האדם, ותלמוד תורה כנגד כולם! פינחס קם ועשה מעשה
האם ידע, האם שיער, שבזכותו יקבל ברית כהונת עולם,
לו ולזרעו אחריו?

ואנו - "כל העושה מצווה אחת, מטיבין לו ומאריכין ימיו ונוחל
את הארץ העולם הבא" "וזוכה לו, ולדורותיו, ולדורות דורותיו,
עד סוף כל הדורות". ראו מה כוחה של מצווה אחת, אבן בניין
באישיות האדם, מלבד שכרו בשני העולמות!

זה האשה אשר תקריבו לה'...שנים ליום עלה תמיד כח, ג. חובת תפילה במניין!

ביישוב קטן בגליל העליון, מידי יום ביומו מתארגנים קבוצת
יהודים לתפילה בבית הכנסת המקומי. מניין זה מצומצם מאד,
כך שחסרונו של אחד יכול להביא לביטול התפילה בציבור.
ביום מן הימים, הגיעו לבית הכנסת תשעה יהודים בלבד, ואחר
זמן רב של המתנה החליטו שמחמת האונס יתפללו ביחידות.
בראות הגבאי שתפילת הציבור הקבועה עומדת להתבטל,
החליט לנקוט יוזמה.מה עשה? הכריז בפני חבריו: "רבותי, המתינו עוד
מספר רגעים, אני יוצא להביא את העשירי. לעגו לו החברים:"
הלא אף אם תברא אדם באמצעות 'ספר יצירה' –
כבר נפסק כי לא ניתן לצרפו למניין...".
האיש יצא לחוץ, נטל את הטלפון הנייד, והתקשר ל... תחנת מוניות!
אני צריך מונית באופן דחוף..."

ואכן, הגיע הנהג כעבר רגעים מספר, "להיכן בבקשה", שאל את הגבאי, והלה השיב: "איני צריך לנסוע לשום מקום. ברצוני לבקש מכבודו להפעיל את המונה ולהיכנס לבית ה' על מנת להשלים לנו מניין". הנהג נענה להצעה בשמחה ונכנס להשתתף בתפילה.

לאחר התפילה אף התבקש האיש להישאר ללימוד "חק לישראל" וקדיש דרבנן, וניאות בשמחה ללמוד עם המתפללים,

בו בזמן שהמונה ממשיך לעבוד. המונה הראה כי התשלום הוא: 135 ש"ח! וכאן פנה הגבאי אל חבריו ודרש מכל אחד לשלם את חלקו, דהיינו 15 שקלים. אך הציבור מיאן להשתתף עמו, "הלא לא אנו הזמנו את המונית, ואף לא ידענו שזה נהג מונית, ולכן תשא אתה בהוצאות!..."

שלחו בני היישוב לשאול את מו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: ילמדנו רבינו, עם מי הדין? האם ישלם הגבאי את מלא הסכום או שמא ישתתפו כל משתתפי המניין בתשלום? השיב מו"ר שליט"א: "לא הגבאי ולא חברי המניין ישלמו!" אלא מי בכל זאת ישלם? ... "התשלום יושת על אותו אחד שהתרשל וביטל את התמיד..."

ומעתה ניגש לביאור הדברים: נאמר ברמ"א או"ח סוף סימן נ"ה: במקום שאין מנין תמיד בבית הכנסת כופים זה את זה בקנסות שיבואו תמיד מנין לבית הכנסת שלא יתבטל התמיד, ומקורו מתשובת הריב"ש סימן תקי"ח.

ואמר מורינו הרב שליט"א, שהלא הדברים קל וחומר, אם קונסים את מי שלא מגיע בכל יום לתפילה "למען יהיה כל אחד ואחד זריז להיות שם", כל שכן שאותו אדם שבגללו לא היה מניין, חייב לשלם את דמי הנהג שהגיע תחתיו, וגם יהיה לו קצת כפרה שהרי בזה שכר אדם במקומו.

אולם במקרה שלא הגיע בן היישוב מחמת אונס, בודאי שאין לקונסו, ובזה הכריע מורינו הרב כי יש להטיל את התשלום על כל משתתפי המניין, וכשם שנפסק בשולחן ערוך חושן משפט סימן קס"ג ס"א כי כופין בני העיר זה את זה לבנות להם בית הכנסת, כך גם בנידון דידן ניתן לכפות על התשלום עבור התפילה בציבור, ובפרט שמדובר בסכום כה מועט עבור כל נפש. ומכאן נבין עד

כמה חמורה וחשובה תפילת התמיד במניין!

כָּל רִדְפֵיהָ הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְצָרִים" (איכה א, ג)

ענייני חורבן הבית והקשר לפרשת פינחס וכתב השל"ה: פרשת פינחס שנקראת קודם ג' השבועות, היא המקום היחידי שבו מופיע פירוט קרבנות כל חג וחג. וכן כתב ה"שפת אמת": קריאת פרשת תמידין ומוספין פ' פינחס בבין המצרים, כדי לעורר ליבות בני ישראל להשתוקק על עבודת בית המקדש, והקריאה בשבת קודש יהיה חשוב לפניו כאלו הקרבנו.

שלושת השבועות שבין י"ז בתמוז לתשעה באב נקראים בין המצרים, 'שכן הנביא ירמיהו אומר "כָּל רִדְפֵיהָ הַשִּׁיגוּהָ בֵּין הַמְצָרִים". בעקבות הצרות שאירעו בימים אלו, תקנו רבותינו דינים שונים לעורר את לבבנו במאורעות שהתרחשו בימים אלו, כדי שנשתתף בצער השכינה על חורבן הבית ועל הצרות והגלויות שאירעו לעמנו.

בימי בין המצרים אירעו לאבותינו במדבר שני אסונות: חטא העגל בי"ז בתמוז ומעשה המרגלים בט' באב. ימים אלו נקבעו בחז"ל כימי צום והתעוררות לדורות.

ג' השבועות שבין י"ז בתמוז ל-ט' באב נחשבים כרצף אחד. החורבן החל בשלבים: בי"ז בתמוז הובקעו חומות ירושלים ונכנסו האויבים, עד שבתשעה באב הוצת בית המקדש, לכן כל ימי בין המצרים נחשבים כימי חורבן. והנה בני ישראל החלו לצום בד' התעניות הללו מיד אחר חורבן בית ראשון, ובתחילת בית שני שלחו היהודים בבבל שאלה לנביאי ארץ ישראל, "הֲאֶבְכָה בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי, הַנֶּזֶר כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי זֶה כַּמָּה שָׁנִים" (זכריה ז, ג) - האם עלינו להמשיך לצום ב-ד' צומות? על כך ענה הקב"ה (זכריה ח, יט): "צום הַרְבִּיעִי (י"ז בתמוז) וְצום הַחֲמִישִׁי (ט' באב) וְצום הַשְּׁבִיעִי (צום גדליה) וְצום הָעֶשְׂרִי (י' בטבת) יִהְיֶה לְבֵית יְהוָה לְשֹׁשׁוֹן וְלִשְׂמֹחָה וְלִמְעֻדִים טוֹבִים".

ועל כן הצומות התבטלו בתקופת בית שני, אך עם חורבנו - חזרו הצומות, וכבר 1954 שנה אנו צמים ואבלים על חורבן הבית, ומצפים שיהפכו הצומות "לְשֹׁשׁוֹן וְלִשְׂמֹחָה וְלִמְעֻדִים טוֹבִים

חינוך ילדים

בדיקת חמץ רוחנית
בשיעור חומש רש"י שנשא האדמו"ר ה"שפע חיים" מצאנז-
קלויזנבורג זצ"ל בבית מדרשו, אמר בתוך דבריו: "צריכים
להשגיח בעין פקוחה על החומר הנלמד בבתי החינוך.
לאחרונה נזדמנה לידי חוברת הנלמדת בבתי החינוך לבנות,
שבה לומדים ענייני הטבע, ומדי עלעולי בין דפי החוברת,
הבחנתי שלא הוזכר שם אפילו פעם אחת שהבורא יתברך
ברא את העולם, ונראה כאילו הכל מסודר בענייני הטבע
כאילו נעשה מאליו. הרי בודאי מי שכתב חוברת זו אינו מאמין
בה', וכי דברים כאלו צריכים בנות ישראל הכשרות ללמוד?!".
הוסיף ה"שפע חיים" ואמר: "צריך לעבור על כל מה שנותנים
לילד ללמוד, לראות אם הכל כהוגן, והעיקר מה שצריך
ללמוד עם ילדי ישראל הוא – "בראשית ברא אלוקים את
השמים ואת הארץ", וזאת צריך להשריש בליבם. לא ירוויחו
דבר מה שידעו תכונת כל חיה על אבריה ופרטיה או שאר
המקצועות השנים. צריך ללמדם שיש אלוקים שברא את
העולם ושמנהיגו, ואף לשנן להם את ה"אני מאמין" שכל דברי
הנביאים אמת, ושדברי חז"ל המה אמיתיים, ואמונת צדיקים,
וזהו החינוך הנכון". ובצאתו של האדמו"ר רבי יחזקאל שרגא
מסטראפקוב זצ"ל, נכללה אזהרה חמורה על החובה להשגיח
מפני ספרות קלוקלת, ובה נכתב: "... הנה השוק מלא ספרי
קריאה לילדים ולמבוגרים וכו'. מחברי הספרים הם כמה
סוגים... וזאת תדע ותאמין, כי כוח הפועל בנפעל, כלומר: כוח
המחבר חופף על האותיות שבספר ומשפיע על הקורא. לכן
אהובי, בני ובנותי, תיזהרו והזהירו מאוד מאוד שלא להסתכל
בספר, עד שתבררו אם המחבר איש קדוש וטהור, ובמקום
ספק מנעו עיניכם מהגה בו. ... ובפרט בבתי חינוך הלומדים כל
מיני מקצועות אשר אין להם ממחברים קדושים, ומן ההכרח
באים ומביאים ספרים מפוקפקים ממינים ואפיקורסים,
רחמנא ליצלן, הישמרו לכם מאוד מאוד!!! כי הם משקצים את
ההוגה בהם, אפילו אם בגלוי אין רואים את הארס, אבל בסתר
הם מבלבלים את הקורא וגורמים לו קושיות על הקב"ה"
דברים אלו יפים במשנה תוקף לימינו אנו, בהם השוק מוצף
בספרי עלילה, מתח, קומיקס, ושאר סוגים, מינים ממינים
שונים, חובה עלינו ההורים לבדוק היטב מה החומר המוזרם
לילדינו דרך קריאה זו. מי המחבר, מי הוגה הרעיון וספר
ללא הסכמה של ועדה רוחנית מפורסמת אסור להכניס
לבית וכבר אמר החכם: "איני מחפש

איך לצאת מן הבוץ אלא אני נזהר שלא
להכנס אליו". והנהג כך וצופה את הנזקים
מראש, חוסך ממנו צער ועוגמת נפש

סיפור לשבת

עשרות שנים ברוכות וטובות עברו על בצלאל-בגיל 60 צדיק וירא שמים ומזכה את הרבים-ופיו לא חדל מלהלל ולשבח את השי"ת על שזיכה אותו בזכויות רבות, הן בהקמת בית יהודי לעילא-והן בפעולות ציבוריות עניפה וטובה לעיתים, אתם יודעים, הקב"ה נותן לאדם מהלך חיים נחמד ונעים עד הגיעו לצומת מיוחד, שאיננו אלא נקודת מבחן הדורשת התמודדות של אמונה תמימה וחוסן רוחני, למוד מול היסורים. אני מאוד מצטער!!!אמר דוקטור אברהם מגדיאל, "אבל הכליות שלך – כמו שחשבנו – מזייפות באופן רציני, ועלינו להתחיל במסע המפרך של דיאליזה עד שמן השמים ירחמו". "דיאליזה?". הגבר הנמרץ והחזק הזה, שעובד סביב לשעון חיוני ויעיל, חש שעולמו מתמוטט עליו. החוייה במחלקת הדיאליזה מוכרת לו מביקורי חולים שערך שם מפעם לפעם, אבל מהשבוע, הוא הוא עצמו נכנס למסדר המטופלים. דוקטור מגדיאל, אמרת עד שמן השמים ירחמו, אתה כנראה מתכוון להשתלת כליה? שאל בצלאל. הרופא הסיר את משקפיו מעיניו והישיר מבטו לעבר החולה "אתה צודק בהחלט-איכות חיך עלולה להמשיך ולהיפגע. לפניך ארבע אפשרויות לצאת מן המצב: א. לטוס מיד לאמריקה לפנות לגורמים המתאימים שם ולקנות כליה ב. לפנות לאירגון "מתנת חיים" של הרב ישעיהו הבר ולהמתין בתור כפי הידוע לי-התור עלול להימשך חמש שנים. והן קריטיות. ג. למצוא קרוב משפחה כאן בארץ שיסכים לתרום לך כליה. והאופציה הרביעית היא פשוט לסחוב. ולחיות באופן הזה כל עוד הגוף סוחב ולהתפלל". בצלאל ורעייתו שפרה נסעו ונכנסו בדממה לביתם. חודשיים ימים שבצלאל עובר טיפולי דיאליזה והכל בשקט, בהצנע. חוץ מבניו ובנותיו, אין איש מבני המשפחה המורחבת ששמע על מצבו הרפואי. אשתו שפתה מים לקפה ופיה ממלמל פרקי תהילים וכולה תפילה שישועה תצמח, לא אלמן ישראל, והקב"ה רחמיו על כל מעשיו, ובפרט על בעלה היקר ששנים רבות מחייו מסר למען הציבור. היא נזכרה בהצעתו המכוננת של מייסד תנועת המוסר, מרן הגאון רבי ישראל סלנטר זצוק"ל, כיצד לצאת זכאים בדין שמים ביום הדין הגדול והנורא – ראש השנה. מרן הגרי"ס הציע לכל מי שרצה לשמוע-כי הרוצה יקבל על עצמו להיות יהודי שרבים זקוקים לו, ותלויים בו... יהודי כזה הסביר מרן הגרי"ס איננו עומד לדין יחידי סביבו בבית דין של מעלה ניצבים כל אותם יתומים אלמנות וקשיי יום

שעזר להם-והם הסנגורים הגדולים שלו, והם המגננה והמחסה שלו מפני דין קשה. ואם עשה חסד עם המתים? שכרו לאין ערוך-שפרה האמינה בכל ליבה שזכות הרבים של בעלה תעמוד לו. "בצלאל, אולי נפנה לקרובי משפחתינו ונבקש בעדינות, שמישהו יתאום לך הרי אתה מאוד אהוב ויקר לכולם... אין לי ספק שמישהו ייעתר בשמחה". בצלאל הוריד את הרעיון בנחרצות-אצלי זה עקרו-אינני מעוניין שאף אחד מקרובי ישמע מצבי וייעצב מכך, ובטח שלא אפנה בבקשה לתרום לי כלה. אינני רוצה להביך אותם ולא להלחיץ אותם ולא לגרום לאי נעימות. לאנשים יש את עול החיים של עצמם-ואינני רוצה להכביד... שפרה הכירה היטב את בעלה, אם הוא אומר אצלי זה עקרון אזי אין שום מקום לויכוח. בעלה הוא טיפוס חונן ומלווה ועוזר, אבל לא למען עצמו, למען הזולת. הוא לא בנוי נפשית להפוך מתומך לנתמך. זה הטיפוס. היא ניסתה לומר שלפעמים אנשים שמחים לקבל עול למען הזולת. אבל בצלאל עמד על שלו "הבה נעזוב נעזוב נושא זה" ביקש, ושפרה הרימה עיניה למרום "אבא שבשמים, אנא תן לנו סימן מה עושים". והנה צלצול בטלפון. על הקו מרגלית, אחייניתו של בצלאל בת-אחיו. אחרי כמה מילות נימוסין של מה נשמע ומה חדש-שואלת מרגלית את שפרה שאלה מעניינת, וממנה זורם מידע מפתיע. ציטוט: "שפרה יקרה-את הלוא מורה לדקדוק-בעלי יעקב ואני מתחבטים איך אומרים בעברית בלשון יחד יחיד כליה, או כליה, הרי הפסוק אומר: אני-חוקר-לב-בוחן-כליות אזלכאורה צריך לומר כליה עם ניקוד שווא". משיבה שפרה המורה הוותיקה לדקדוק: ביחיד אומרים כליה ורבים כליות ומכאן נפתח לו שיעור מרתק בלשון הקודש, בכללים וביוצאים מן הכלל בניקוד ובחוקי-עשר דקות של לימוד. לקראת תום השיחה-התעניינה שפרה מרגלית חביבה-מה לפתע מעסיק אותך הנושא הזה של דקדוק המילים בנושא איבר הכליה... תמהני". ומרגלית משיבה: לא תאמיני-יעקב בעלי חזר אחה"צ מן העבודה והודיע לי חד-משמעית שהוא רוצה לתרום כליה-הוא קרא פירסומים של ארגון "מתנת חיים" הדברים נפלו על לבו, והוא החליט לעזור בהצלת חיים. בין לבין הסתפקנו איך מנקדים כליה, עם חיריק או עם שווא נע בראש המילה. ובקיצור הסתבכנו... עד שנזכרתי שאין כמותך מומחית בדקדוק-ותודה רבה לך ולילה טוב". שפרה נאלמה דום לכמה שניות, כשהתעשתה אמרה לבצלאל: שמעת את השיחה? זה מסר משמים, שלחו לך כליה, בורא עולם אוהב אותנו!!" בצלאל מסרב לקבל את הדברים אין לי ספק שיעקב ומרגלית שמעו על מצבי הרפואי וניסו מן הדלת האחורית לשכנע אותו לקבל את הכליה של יעקב. זה תרגיל שאינני מוכן לו: שפרה ניסתה לשכנעו במשך שלושה ימים ולילות, שהשיחה לא

מתוכננת ואין כאן שום תרגיל. ביום השלישי בצלאל משתכנע מעט:
או.קיי התקשרי למרגלית ותבקשי ממנה לספר את האמת בנדון:
מרגלית נפעמת:אני המומה,לא שמענו ולא ידענו שבצלאל זקוק
להשתלת כליה, לא ידענו שהוא חולה דיאליזה. שום דבר לא מתוכנן
ואם אינכם מאמינים לי-קבלו בבקשה את יעקב, יעקב תספר להם
איפה הדברים נמצאים". יעקב: "בצלאל דודי היקר-תרשה לי לספר לך
שלאחרונה ליבי התמלא בהמון תודה לקב"ה שאחרי הרבה שנות
נישואין חנן אותי ה' בבנים ובנות,היינו כבר כלאחר ייאוש, אבל הקב"ה
שמע את תפלותינו. לכן חשבתי לעצמי כיצד אוכל להודות לו על השפע
האיסופי הזה?הרי לקב"ה לא חסר דבר. מה חסר לו? שנאה
זה את זה, נשמח זה בזה. נתחסד ונעזור זה לזה.ולכן החלטתי לשמח
את בורא עולם ולתרום כליה שתציל את אחד מבניו החולים.
זו מתנת החיים הקטנה שלי. האמן לי דודי היקר והאהוב התחלתי את
התהליך הרפואי בנדון, אני אתרום כליה איתך ובלעדיך,תרצה תקח
לא תרצה זו זכותך".בצלאל נאלם דום. דברי אמת ניכרים, יעקב לא ידע
מעולם דבר על מצבו הרפואי, והחלטתו נבעה ממקום טהור לגמרי.
תוך ימים ספורים נעשו הבדיקות הנחוצות, לשניים-כידוע-אין קשר דם
ולעתים אין התאמה עם כל הרצון הטוב.אך כשהגיעו התוצאות
התדהמה היתה גדולה: יש תיאום מושלם בין גוף התורם לגוף הנתרם.
הניתח בוצע בהצלחה מרובה.בצלאל הבריא:צדקה אשתי:אכן ניכרת
כאן אהבת הבורא כלפינו. חסדו המפליא,ה' נתן בלב יעקב רצון לתרום
כליה-בדיוק בזמן שאני זקוק לה. גרם השי"ת – לוויכוח דקדוקי בינו לבין
רעייתו-הללו התקשרו לאשתי, קיבלו תשובה ואגב כך זכיתי לחיים
חדשים". כן, יש המדקדקים בלשון הדיבור והכתב-ויש את הקב"ה
שמדקדק כחוט השערה, עם צדיקים וטובים שראויים לחוט
החסד המדהים והשמיימי שלו. עברנו עכשיו שיעור בדקדוק.